

KLÓPIERTÉSI ÁRAK:
 A közfoglalkoztatásban átlagosan:
 Egész évre — 10 kor
 Negyedévre — 3 kor
 Helyesen békés körülmények között:
 Egész évre — 20 kor
 Negyedévre — 6 kor
 Vidéki postán szállítva:
 Egész évre — 24 kor
 Negyedévre — 8 kor

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétvége és ünnepnapok kivételével.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 8.
 A kiadóhivatalban mindenkor megtekinthető a napilap.
 Előfizetőknek és hirdetőknak a kiadóhivatalban intézkedni kell.
 Hirdetési díj: 1000 kor.

NAGYVÁRAD, február 25.

A becsületért.

Kalapot emelünk Kolozsvár városa előtt. A becsület véde menek olyan példáját adta, amelyet követnie kellene az országnak minden bíróságának.

Jellemző maga az eset is; ismeri a közönség igen jól. A szamosújvári főgimnáziumban nem engedtek érettségire két diákot, a kettőnek fejébe szúrt a modern pikleristák feltűnési viszketege s kijelentették, hogy ők hitellenek, nem gyónnak és nem áldoznak. Ebből kifolyólag két alak nekítám dlt a szamosújvári tanároknak. Ki-zeleltek közülök nagy vitézül egy papot s azt a leggyalázatosabb rágalmakkal illették. Kaptak rá sajtóorgánumot — ugyan mire nem lehet, má már nyomdafestéket kapni? A boldogult hiltanárt ócsmány rágalmaikkal kiüldözték állomáshelyéről, sárt hanytak az iskolára, meghurcolták az egyházat s mikor belegázoltak mindenbe, a mi tisztességes, a mi szent, a mi igazság: a sajtó hőseiként üntették fel magukat.

Népszavaék gyáva példájára indultak el. Azt hitték, ha az egyházat bántják,

ha papot rágalmaznak, akkor szokás szerint semmi bántódásuk sem lesz.

Csalódtak. A kolozsvári esküdtbíróóság elítélte a két rágalmozót a hittanár és a tanári kar ellen elkövetett 20—20 rendbeli rágalmozásért egy-egy évi fogházra és megfelelő nagy-águ pénzbüntetésre.

Maga az eset így szárazon előadva, a legkésebben beszél. Egy ítélet, a mely a becsületet megelőzően védi. Többet tett ez az egy ítélet a párbajmania megszűntetése érdekében, mint kilencvenkilenc párbajellenes szövetség.

A becsület soha sem volt annyira prédája a jellemtelen fráterek, a krakélek, az aszfaltbetyárok és kivált a sajtóhiénák ragadozásainak, mint éppen ma. Az aszfallon épp oly bátran lehet megsérteni a sétálókat, mint a Népszavában és társában a dolgozó férfiakat. Az elsőnek 10 korona a büntetése, a másodikért vajmi gyakran felmentés jár.

Pedig hát gazság történt, nyilvánvaló gazság. Megtámadtak előre megfontolva, jól kiszámítva egy másiknak a legdrágább kincsét: a becsületét! A csirkefogó, még ha éhségből lop is, hat hónapnál kevesebbet nem kap. A becsülettolvaj sokkal alábbvaló annál a nyomorultnál, a kit az éhség visz a bűnre, alábbvaló, mert a legrutább indokból a legemesebb földi

jó ellenször — ezért hat öt forinttal ussza meg az esetet.

Arról nem is beszélünk, hogy az egyházat valósággal vogelfreinet nézték a sajtónak ezek a szegénylegényei.

Minden borzas kis kohanista-szkribler Krisztus egyházán, tanain és szolgálain próbálta ki a revolverét, akárom mondani a tollát.

Ennek a példátlanul arcátlan garázdalkodásnak valahára véget kell vetni. A becsületet ne csak homlokára írva lássuk minden tisztességes embernek, de óvjuk is meg drákói szigorú büntetésekkel. A levegő szükséges az éléhez s a ki embertársától elvonja, mint gyilkos bűnhődik. A becsület épp oly előfeltétele az emberhez méltó létnek, mint a levegő. Ezt se legyen szabad tehát büntetlenül elrabolni.

Elismerés a kolozsvári bíróságnak. Nagyváradon is megmutatta nemrég a bíróság, hogy a becsületet meg tudja védeni bolmi orvltamadók ellen, még ha betük mögé bujnak is. A kolozsvári ítélet azonban olyan kimagasló példa igazságos szigorával, hogy országsszerle követőket fog maga után vonni. Megdöbbenő a büntetésekre, de főlemelő az ártatlanul meghurcoltakra nézve.

A becsületablók aljas működésével

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZAJA.

Dalok.

Irta: Siliga Eereucz.

I.

Mint gondtalan gerek, bohó flucska
 Csak arra vágytam unós untalan,
 Hogy kinőve a gyermekorból egyszer
 Férfiúnak nevezhessem magam.

Sas szárnyakon repültek el az évek,
 Nagygyá tenem megengedé az ég.
 S ma százszor visszasírom azt a szép kort:
 Mikor még gondtalan gyerek válek.

II.

Nem vágyom én ragyogó nappá lenni,
 Hogy beragyogjam fényvel a világot.
 Legyek pásztorlíz, mely szelíden lánog,
 S melyen emorog néha egy-egy vándor,
 Ha a csöndes béke a földre szállott.

Dalom se harsogjon, miként a kürtszó;
 Legyen bűvös-horus furulyáéneke...

S ha csak egy lesz, ki nótám hallatára
 Megáll egy percet s köny gördül arcára;
 Betet az álmom s nem hiába élek!

Monda.

Irta: Ifju Molnár Károly.

Honnan hajnalonta meleg szellő szárnyán
 Napsugárka szökken az ég peré nére,
 Hol bíborruhában kéjeleg az éjnek
 Angyalmuzsikával bucsuzó tündére:
 Napkelet-országban van egy régi monda,
 Ma, amban hányszor elgondolom naponta.
 Mikor a nagy Allah teremt egy-egy lelket;
 Ketté szakítja és két felé eldobja:
 «Keresétek egymást!» — s a két ikerlélek
 Két felé megindul utja kavarogva.
 Keresi, kutatja másik felerészét,
 Hogy benne föllelje földi üdvösségét.

Van, ki megtalálja saját lelke énjét,
 S az őst-ésvérségben összeforrnak újra;
 Egy lesz a két lélek s megértőn övezi

Frigyét a boldogság, mirtusz koszorúja.
 Sajnos, e föllelés nagyon ritka dolog,
 Itt a földön nagyon ritkák a boldogok.

Van, ki fél lelkére itt a föld piacán,
 Keresi bár holtig, soha rá nem akad,
 Mindakettő bolyong — haj, de más világban!
 Szívökben szerelem forrás sohse fakad.
 Végre csalódottan a sirba tévednek
 Mi azt mondjuk róluk, hogy szerencsétlenek.
 Vannak ismét mások, kik az életuban
 Egymást keresve, hogy egymásra leljenek:
 Tiltja mindakettőt másnak hazudt eskü,
 Ott a tilalomfa: a becsületérzet.
 Mert hogy szívök egyet lobbant nagy gyönyörrel;
 Már másnak oldalán küzdenek a görönggyel.

Mire felismerték I lkük testvérségét:
 Le kell mondaniok egymásról örökre;
 Bár egy teremtésben fogamzott a lelkük,
 Idegen féllelek esküdt a szívökre.
 Ennek elesküdték, bár szívök csalódott,
 S... lemondana... ezek a boldogtalatok...

Sirolin

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza
 ellen szüntalan tanár és orvos által naponta ajánlv.

„Roche” eredeti csomagolást.

„Roche”

P. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc)

szemben üres beszéd a modern javítási elmélet; itt csak a megkorlás, a példás elrettentés hat.

Elvégre a büntető törvénykönyvet a gazemberek megfélemezésére csinálták; arra való, hogy a hol kell, alkalmazzák teljes szigorral. A sajtóhiénák, a becsületrablók ellen pedig nagyon is kell. *

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház-ülése.

Budapest, február 25.

Elnök: Juth Gyula.

A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után.

Elnök: Az előterjesztések során kegyeletes szavakkal emlékezik meg Szluha István elhalozásáról és felhatalmazást kér az új választás kiírása tárgyában. Jelenti, hogy az iglói kerület Günther Antal igazságügyi minisztert képviselővé választotta. (Eljenzés.) A megbízó levél kiadatik az állandó igazoló bizottságnak. Jelenti továbbá, hogy Zichy Vladimír gróf három heti szabadságot kért. A Ház a kért szabadságot megadja.

Thorotzkay Miklós gróf jegyző: Felolvassa az időközben beérkezett kérvények jegyzékét, melyek tárgyalás és jelentéstétel végett kiadtnak a kérvényi bizottságnak.

Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter: Van szerencsém a nemzetközi mezőgazdasági intézet létesítése tárgyában Rimában kötött egyezmény becikkelyezéséről szóló javaslatot beterjeszteni. Kérem annak kinyomatását s annak idején napirendre való kitűzését. (Helyeslés.)

Uváry Ferenc előadó: A közlekedésügyi bizottság nevében jelenti, hogy a bizottság a balatonmelléki vasutról szóló törvényjavaslatot letárgyalta. Kéri, hogy a jelentés napirendre tűzessék ki. (Eljenzés.)

A kérvényi bizottság nevében Herman Ferenc, Moskovits Iván és Zakariás János tesznek jelentést a Háznak, amelyek annak idején napirendre fognak kitűzteni.

Éber Antal: A közgazdasági bizottság nevében jelenti, hogy a bizottság letárgyalta az állami számvevőszék szervezetének módosításáról szóló törvényjavaslatot. Kéri a jelentés kinyomatását és annak idején napirendre való kitűzését. (Helyeslés.)

Elnök: Következik a napirend tárgyalása még pedig első sorban

a katonák özvegyeinek és árváinak segélyezéséről

szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása.

Thorotzkay Miklós gróf jegyző: Olvassa a javaslatot. A Ház a javaslatot hozzászólás nélkül elfogadja.

Lengyel Zoltán ügye.

Hederváry Lehel: A mentelmi bizottság előadója: Előterjeszti a mentelmi bizottság jelentését, amely szerint a bizottság nem látja Lengyel mentelmi jogát ez esetben megsértve.

Károly József: Ő is ezen az állásponton van, hogy Lengyel Zoltán mentelmi joga ez esetben meg nem sérült. A bizottság jelentésével szemben azonban aggályai vannak, miért is külön véleményt jelent be, mely sze-

rint a mentelmi bizottság jelentése oly kiegészítéssel fogadtatnék el, hogy e jelen eset a jövőre nézve precedensre nem szolgálhat. Álláspontját hosszadalmasan indokolja, miközben még két indítványt nyújt be. Ajánlja indítványának elfogadását.

Hederváry Lehel: Cáfoltatja Károly érvelését, csak azért kifogásolja a mentelmi bizottság jelentését, mert az ő argumentációját nem vették bele a jelentésbe. Kéri Károly indítványának mellőzését. A bizottság jelentését elfogadásra ajánlja, mert az helyesen s rendkívül óvatosan van megszerkesztve s utasítást nem ad senkinek legkevésbé a bíróságnak. (Zajos helyeslés.)

Károly József: Szót kérek!

Elnök: Milyen címen kíván szólni a képviselő ur?

Károly József: Zárszó jogán! (Nem lehet! Nem irták alá tizen az indítványt!)

Elnök: Ezen a címen nem szólhat a képviselő ur, mert ehhez az ön aláírásán kívül még kilenc aláírás kell. (Ugy van!)

Károly József: Félreértett szavait akarja megmagyarázni.

Elnök: De csak röviden. (Derűtség.) Kérem ezt nem én mondom, a házszabály intézkedik így.

Károly József: Visszautasítja Hederváry állítását, aki öt kicsinyes önző célokkal vádolta meg. Abból is látszik, hogy milyen kár volt nem elfogadni Kossuth Ferenc miniszter ur indítványát, hogy ez az ügy nem sürgős, mert az előadó indítványának még az élet sem értette meg. Kéri indítványának szavazásra való feltételét. (Nagy zaj.)

Elnök: Felteszi a kérdést. A Ház a mentelmi bizottság javaslatát Károly indítványának mellőzésével egyhangulag elfogadja. Következik a kérvények tizenkettedik sorjegyzékének tárgyalása.

A kérvények.

Teleky Géza gróf előadó: Ismerteti a kérvényeket. A szegvári népgyűlés kérvényez önálló vámterület stb. tárgyában.

Baross János: Kívánja az adórendszer reformját, a kataszter reformját, a földadó kivételének leszállítását s a progresszív alapon való reformálását, valamint személyi alpra való helyeslést. Ajánlja, hogy a kérvény pártolólág adassék ki a kormányoknak. (Helyeslés.)

Lovász Márton: A tizenkettedik sorjegyzék első huszonöt kérvénye az önálló vámterület érdekében adatott. Ezen kérdés a közvéleménybe annyira behatott már, hogy tárgyalása elől nemsokára már a parlament sem térhet ki. A bizottság azt javasolja, hogy a kérvények egyszerűen adassanak ki a kormányoknak, amennyiben bizonyos közösség nyilvánul. Ezért indítványozza, hogy a kérvények pártolólág adassanak ki a kormányoknak.

Elnök a vitát beterjeszti. A miniszterelnök ur kíván szólni.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Baross János megjegyzésére kíván csak válaszolni. Több ízben kijelentette, hogy az adó kérdésével a kormány behatóan foglalkozik, még pedig nem csak úgy, hogy az elvek megvalósítsanak, hanem úgy, hogy még a nyár folyamán konkrét javaslatot fog a Ház elé terjeszteni. (Zajos helyeslés.) Ebben a javaslatban a földadóról is gondoskodás történt, még pedig az adószázalék leszállításáról. (Helyeslés.) Ami a progresszív adót illeti, ismételtelen kijelenti, hogy személyes

jövedelem alapjára helyezett progresszív adó-reformot fog a Ház elé terjeszteni. (Elnök helyeslés és taps.)

Elnök: Felteszi a kérdést, elfogadja-e a Ház a kérvényi bizottság jelentését. (Nem! Nem!) Ha nem akkor kimondja, hogy a Ház a kérvényi bizottság javaslatával szemben Baross János és Lovász Márton indítványát fogadta el.

Az ülést öt percre felfüggeszti.

Felkiáltások: Eljen az önálló vámterület.

Szünet után.

Elnök: Az ülést megnyitja.

Teleky Géza gróf előadó: Ismerteti a javaslatokat.

Baross János: Szóval fel a házasságkötéseknel eszközöndő nősülési tilalomra vonatkozólag.

Samassa János: Indítványozza, hogy a kérvényt pártolólág terjessze a Ház a kormány elé.

Ugron Gábor a bizottság álláspontja mellett szólal fel, mire a Ház a bizottság javaslatát elfogadta.

A munkásbajok orvoslása.

Az Ömge-nek a munkásbajok orvoslására irányuló kérvényénél felszólt.

Mérey Lajos: A munkásbajokhoz számítandók a kivándorlás és a munkásigazgatások is. Indítványozza, hogy Ömge kérvényét lehető sürgős elintézés céljából pártolólág adja ki a Ház a kormányoknak.

Buday Barna: Hozzájárul Mérey indítványához. A kivándorlást illetőleg a hadkötelesek és a szerződött munkások kivándorlása megátlandó.

A szövetségek minden erejükkel küzdenek a nemzetközi demagógia ellen, s itt első sorban a közigazgatási hatóságokra várnak fontos teendők. A sajtó útján rendszeresen és a nemzeti érdekek ellen elkövetett kihágásokra és vétségekre figyelmeztet. Ajánlja, hogy a szociálista lapok rendszeres izgatásai felől a rendes bíróságok itélkezzenek, mert az enyhe esküdtzéki ítéletek csak még jobban elmérgesítik a bajt.

Csitáry Béla szintén magáévá teszi Mérey indítványát. A cseléd törvény reformját sürgeti.

Eszterházy Móric gróf: Aggályosnak tartja azt a kívánságot, hogy az állam ne adjon utlevelet az olyan kivándorló munkásnak, akinek arra az évre le nem járt a munkaszerződése, mert ez esetben utlevél nélkül vándorolna ki az ilyen, s így ráerőszakolnók kettős kihágás elkövetésére. A hadkötelesek kivándorlása ellen a véderő törvénynek az utlevelekre vonatkozó rendelkezéseit kell szigorúan végrehajtani. Különben elfogadja Mérey indítványát.

Ezután Wekerle miniszterelnök javasolta, hogy a Ház néhány napig ne tartson ülést. Szerdán legyen ülése a Háznak, hogy a kérvények tárgyalását befejezzék, azután legyen szünet mindaddig, míg a bizottságok munkálataikkal el nem készülnek.

Lemondott nemzetiségi képviselő.

Mint fővárosi tudósítónk jelenti, Jehlicska Pál tót nemzetiségi papképviselő bazini választóihoz irt levelében tegnap lemondott képviselői mandátumáról. Jehlicska levelében elhatározását érvelte, hogy teljesen visszavonul a

politikától és egyházi hatóságának rendelkezésére bocsátja magát.

Letartóztatás sajtóvétségért. Marosvásárhelyről kelt hiradás nyomán megírták a fővárosi lapok, hogy ott Szébenyei Ernőt, a Székely Lapok felelős szerkesztőjét állítólag sajtóvétségért letartóztatták. A letartóztatást a marosvásárhelyi kir. törvényszék vádpancája is helybenhagyta. Mint most értesülünk, tegnap egy marosvásárhelyi küldöttség járt a fővárosban Szébenyei Ernő érdekében. A küldöttség először Rákosi Jehőt kereste fel, aki megígérte legmesszebbmenő támogatását a hirlapíró ügyének. Rákositól elkövetkezvén Deesi Zoltán államtitkárt, majd Andrássy Gyula belügyminisztert kereste fel a küldöttség, ahol a küldöttség szónoka, Dóza Elek memorandumot nyújtott át a miniszternek és beszédében a miniszter figyelmét felhívta a vármegyei autonómián legujabban elkövetett sérelmekre. Andrássy válaszában kijelenté, hogy tudja jól kire céloz a szónok, s ezért visszautasítja azt a vádat, mintha a főispán a megye autonómiáját megsértette volna, ellenkezőleg a főispán még megvédte az autonómiát. A küldöttség szónoka valószínűleg tévesen van informálva, midőn a megye főispánját és tisztikarát így apostrofálta. Kijelenti, hogy mint legfelső fórum pártatlan ítéletet fog hozni az ügyben, hogy a bűnösök szigorúan bünhődjenek és az ártatlanok teljes elégtételt kapjanak. Szébenyei ügyében a belügyminiszter az igazságügyminiszterhez utasította a küldöttséget. A küldöttség fel is kereste még Wekerle miniszterelnököt és Günther Antal igazságügyminisztert.

Mint értesülünk, Hermann Ferenc interpellációt jegyzett be Szébenyei letartóztatása tárgyában, melyet a Ház szerdai ülésén fog előterjeszteni. Az interpellációra az igazságügyminiszter nyomban válaszolni fog.

Szébenyeit különben, mint ujabban jelentik, a marosvásárhelyi kir. ítélőtábla ma szabadságra helyezte.

Politikai hírek.

A kiegyezés kérdése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, február 25.

Wekerle Sándor miniszterelnök szerdán délután a kiegyezési tanácskozások végett Bécsbe utazik.

Burgán Aladár képviselő ma a Ház folyosóján megkérdezte Wekerle miniszterelnököt, hogy mi igaz a P. Loydnak abból a hírből, mintha Kossuth Ferencnek a közgazdasági bizottságban a kiegyezés dolgában tett nyilatkozata ellenkezne a kormány álláspontjával és különösen a miniszterelnök felfogásával.

Wekerle a kérdésre a leghatározottabban kijelentette, hogy a P. Lloyd szombati cikkéről neki előzetes tudomása nem volt, annak megírására be nem folyt. A P. Lloyd szombati cikke nem fedi a kormány álláspontját. Szó sincs ellentétéről közte és Kossuth Ferenc felfogása között. Wekerle felhatalmazta a Magyar Hirlapot annak a közlésére, hogy a kiegyezés kérdésében a kabinet összes tagjainak felfogása teljesen egyértelmű és Kossuthnak a közgazdasági bizottságban csütörtökön tett nyilatkozata teljesen fedi ezt a kormány álláspontot.

Holnap különben a kiegyezés felől mi-

nisztertanács lesz, amely valószínűleg egész nap el fog tartani.

A N. Fr. Presse értesülése szerint a függetlenségi párt ma esti értekezletén a P. Loydnak a kiegyezés kérdésében Wekerle és Kossuth közt állítólag fennálló ellentét felől megírt cikke tárgyában kérdést fognak intézni Kossuth Ferenchez. A Presse autentikus forrásból vett értesülése szerint azt is megírta, hogy Kossuth a közgazdasági bizottságban a minap az egész magyar kabinet nevében szólott a kiegyezés dolgában és nyilatkozatának egyetlen egy szava sem lépte túl azt a határt, amelyet a nyert megbízás számára megvont s így már eleve ki volt zárva az, hogy kijelentései ne találkoztak légyen a kabinet felfogásával s ellentétek volna különösen a miniszterelnök és Kossuth között.

Itt említjük meg, hogy a képviselőház mai ülésén a függetlenségi párt tüntetést rendezett az önálló vármegye mellett.

Az áprilisi béke.

Még mindig foglalkoztatják az áprilisi béke historikumával a közvéleményt. Ennek a kérdésnek erőszakos előrúgása a munka erős napjaiban aligha történt cél nélkül és napirenden tartása nagyon gyanús. Nyilván arra vall, hogy így akarják a nemzeti kormány és koalíció korszakot alkotó munkálatairól elterelni a közvélemény figyelmét azok, kiknek e nagyjelentőségű munkák érdemi elbírására néhány beszajkolt frázisnál egyéb vágott dohányuk nincs. A szent várost újra felépítő zsidók módjára a nemzeti törekvések bajnokainak is egyik kezükben kardot kell tartaniok a támadók visszaverésére, míg másik kezükben a munkás szerszám dolgozik. Legujabban ismét nyilatkozik Barabás Béla az aradi Függetlenség hasábjain válaszul Vörös László szombati nyilatkozatára.

— Lehetséges, úgy mond Barabás, hogy Vörös és Kristóffy jóhiszeműleg gondolták azt, hogy a béke létre jötte esetén egy-két emberök szintén helyt foglalhat az új kabinetben, de kijelentem, hogy olyan tervet sem Méray Horváth nem közölt velem, sem én Kossuth elé nem terjesztettem, mintha a megalakítandó kabinetben együtt szerepelne a haladó párt néhány jelöltje is. A kabinet megalakulására vonatkozó listában egyetlen egy haladó párti jelölt sem szerepelt, mert jórészt ugyanazok voltak abban javaslatba hozva, akik ma tagjai a kabinetnek, avval a különbséggel, hogy belügyminiszternek Bánffy Dezső volt jelölve, igazságügyminiszternek pedig Barabás Béla.

Méray Horváth terjedelmes nyilatkozatban reagál szintén Vörös László nyilatkozatára, lényege e nyilatkozatnak az, hogy Vörös előterjesztése alapján igaz, az akták, miket közzétett, valóságosak, de kijelenti, hogy Kossuth ő előtte kijelentette, hogy nem szándékozik tárcát vállalni. Ő bevette ugyan Kossuth nevét a listába, de ezt udvariasságból tette Kossuth iránt, aki tiltakozott ellene.

Bizottságok ülése.

A képviselőház zárszámadási bizottsága ma délután 5 órakor Hentaller Lajos elnöklésével ülést tartott, melyen jelen volt Rakovszky István számvevőszéki elnök is.

Henc Károly napirend előtt kitogásolja, hogy a zárszámadási akták indiskréció következtében időelőtti nyilvánosságra jutottak.

Farkasházy Zsigmond előadó konstatálja,

hogy az akták valószínűleg Eber Antal után kerültek nyilvánosságra. Ez az ő hatáskörébe való illetéktelen belépés, mert ő az előadó. Ennélfogva bejelenti előadó tiszteről való lemondását a bizottságnak.

Eber Antal kijelenti, hogy ő az aktákat nem a bizottságtól kapta.

Henc Károly kijelenti, hogy ez idő szerint konkrét indítványt nem tesz, de kéri és elvárja, hogy többé ilyesmi elő ne forduljon.

Ezután kapacitáltak Farkasházyt lemondása visszavonására, ami meg is történt.

Henc Károly ugyancsak napirend előtt tiltakozik az ellen, mintha ő azt a proposíciót, hogy Vörös László 200 ezer koronás tétele az 1905. évi zárszámadásokkal együtt tárgyalassék, politikai okból tette volna. Kijelenti, hogy tisztán jogi meggyőződésből tette.

Ezután hozzáfogtak az 1904. évi belügytárca zárszámadásainak tárgyalására.

Farkasházy Zsigmond a csendőrség tételénél indítványozta, hogy a választások folytán szükségessé vált 260 ezer korona tulkiadásra vonatkozó aktákat bekérje a bizottság.

Az indítványt elfogadták, mire részleteiben is letárgyalták a belügyi tárca zárszámadásait és elfogadták.

Ezenkívül még a kérvényi és az igazságügyi bizottságok is tartottak ma délután ülést, mely utóbbi bizottságban ma jelent meg először Günther Antal igazságügyminiszter, akit a bizottság nevében Holló Lajos elnök üdvözölt.

A függetlenségi párt értekezlete.

A függetlenségi párt Thaly Kálmán elnöklésével ma este értekezletet tartott, amelyen Hermann Ferenc bejelentette szerdán előterjesztendő interpellációját Szébenyei Ernő hirlapíró letartóztatása tárgyában. E kérdésben az értekezleten felszólt Fenyvessi Soma természetesen a letartóztatás ellen. Tudomásul vették.

Azután Hermann Ferenc ismertette a kérvényeket. Az egyik kérvénynél felszólt Kmetty Károly oly irányban, hogy az oldalfegyver hordozását szolgálaton kívül tiltsák el.

Ováry Ferenc a balatonmelléki vasút tárgyában szólott.

Ugron Gábor indítványozta ezután, hogy a párt legközelebbi értekezletén a kivándorlás ügy egész komplexumát vegye tárgyalás alá. Ehhez hozzájárultak és az értekezlet véget ért.

A Szacsvay-szobor leleplezése.

A Szacsvay-szoborbizottság tegnap, hétfőn délután ülést tartott a szobor leleplezése tárgyában.

Mezey Mihály elnökle alatt Rimler Károly polgármester, Bordé Ferenc főjegyző, dr. Hoványi Géza, Sipos Orbán, Sulyok István, dr. Halász Lajos, Déry János, Altnöder Endre, Huzella Gyula, dr. Radó Ignác, Juricskay Barna jegyző voltak jelen.

Elnök ismertette, hogy a múlt héten összehívott értekezlet helyeselte a közgyűlés azon határozatát, mely szerint a leleplezés március 15-én tartassék meg s hogy helyi ünnep legyen, a melyre csak a kormányt, a képviselőházat hívják meg a helyi hatóságokon, testületeken kívül.

Déry János országos jellegűnek óhajtja az ünnepélyt s a határidő elhalasztását rendkívüli közgyűlés útján eszközölnék ki. Budavár bevételének napján történjék a leleplezés.

Dr. Hoványi Géza március 15-ét tartja a leleplezésre legalkalmasabbnak.

Halász Lajos dr. azt a kérdést veti fel, hogy mennyire kerülne a nagyobb ünnepség. Sipos Orbán szerint nincs semmi akadály, hogy ne más napon leplezzék le a szobrot. Kíváncsún tartja a város és közszellem érdekében, hogy országos kitüntetések is részt vegyenek az ünnepen.

Sulyok István rámutat, hogy az értekezlet minden szempontból megvitatta a dolgot. A most felhozott indokok nem győzték meg, hogy más napra halassza az ünnepélyt. Ha a kormány akarja, képviselheti magát márc. 15-én is. Az időjárást is felhozzák, hogy a szobor környéke nem lesz kellőleg feldiszhető. De ekkor csak a nyáron lehetne az ünnepély megtartani. Nem az a fő, hogy zöld park legyen. Március 15-étől nem szívesen szakítaná el a leplezést. A bizottság megtalálja a módját, hogy az ünnepély most is impozáns legyen.

Mezey Mihály már azért sem változtatná meg a határnapot, mert a szobor-bizottság proponálta március 15-ét. Nem akartak tüntetni ezért helyi ünnepet határoztak el. Az akadályokat igyekeznek elhárítani. Hagyják meg március 15-ét.

Ezt elfogadták s elhatározták, hogy az ünnepély délelőtt 11 órakor lesz.

Megállapították az ünnepély programját a következőkben:

1. Dalárda a Szózatot énekl.
2. Ünnepi beszéd. Erre felkérlik Szokoly Tamás orsz. képviselőt.
3. Mezey Mihály biz. elnök a szobrot, annak történetét ismertető beszéd kíséretében átadja gondozás végett a városnak.
4. Ripplér Károly polgármester a város nevében a szobrot átveszi.
5. A koszorúk letétele.
6. A dalárda a Hymnust énekl.

Délben a szobor-bizottság megvendégeli a vértanu rokonait és Margó Ede szobrászt nejevel.

Ezután a meghívások felett határoztak, mivel a szobor körül a hely igen szűk s a nagy közönséget nem bocsáthatják a szoborhoz az ünnepély alkalmával, sőt még a meghívásokat is korlátozni kellett, akként, hogy a hatóságok, testületek legfeljebb 2-3 taggal vehetnek részt az ünnepélyen.

Meghívják a vértanu rokonságát, a szobor-részt nejevel, a város törvényhatósági bizottságának tagjait, a szavazattal bíró tisztviselőket, a két püspököt, a káptalanok tagjait, a plébánosokat, az egyházközségeket, a főispánt, az alispánt, a megye törvényhatóságának 12 tagját, a katonaságtól az altábornagyot, a vezérőrnagyot és az ezredparancsnokokat; a kir. táblát, főügyészséget, törvényszéket, ügyészséget, járásbíróságokat, a pénzügyigazgatóságot, postaigazgatóságot, tanker. főigazg., tanfelügyelőséget, államépítészeti hivatalt, kulturmérnökséget, kataszteri mérnökséget, vasuti állomásfőnököket, a középiskolák és a községi isk. tan-testületét, a keresk. kamarát, ügyvédi kamarát, a 48-as honvédegyületet (ezt kivételesen az összes tagokkal), ezeken kívül az összes egyletek elnökeit.

A rendező bizottságot kiegészítik a Szacs-vay-asztaltársaság, a jogakad. ifjuság, a tüzoltó egyesület tagjaival.

A szobor környékét feldisziik, a helyhez képest tribünöket emelnek.

Végül felhatalmazták Mezey Mihály elnököt, hogy a szükséghez képest intézkedjék.

Tisztviselői Fogyasztási Szövetkezete.

A nagyváradai Tisztviselői Fogyasztási Szövetkezete a törvényszék teljesülési tanácstermében vasárnap d. e. 11 órakor tartotta évi közgyűlését. A nagy számmal megjelent tagok érdeklődése annak a bizonyosára, hogy ez a szövetkezet a tisztviselői és általában az értelmiség mai nehéz megélethetési viszonyai közt valóban közhasznú tevényt elegendi ki. Jelen voltak:

Pácz Sándor, Debreczy Imre, dr. Fássy Lajos, dr. Krüger Aladár, Snger Bertalan,

Berger József, Doma Antal, ifj. Daday József, Kemenszky Bertalan, Magyar János, Darvassy Lajos, Petry Gyula, dr. Matolay Imre, Kranczky Kálmán, Németh István, Biszterszky Elemér, Ponorán Lukács, Kovács Kálmán, Dobák Győző, Berényi József, Fekete Károly, Tatár Zoltán, Mózes Imre, Jerzák István, Vitan Árpád, Cseley Károly, Baranyi László, Sós Jenő, Láposy Imre, Homolya István, Udvarhelyi Béla, György László, Korbélyi József, Balogh Lajos, Kovács Kálmán, Budó János, Fekete Ferenc, Goldburg Ferenc, Juricskay László, Oszterlam Armin, Katona Bálint, Velyáczy Gyula, Hranyczky Károly, Hant Gyula, Oroz Samu, Vittkó Vilmos szövetkezeti tagok.

A közgyűlést Debreczy Imre elnökgazgató nyitotta meg; első tárgya az elnöki szék betöltése volt, melyről dr. Beöthy László főispán lemondott. Dr. Fássy Lajos indítványán a közgyűlés elnökké egyhangulag dr. Pácz Sándor igazgatósági tagot választotta meg, aki már eddig is nagy érdemeket szerzett a szövetkezet felvirágoztatása körül. Dr. Pácz Sándor a bizalmat megköszönve, ígerte, hogy a szövetkezet érdekében továbbra is fokozott mértékben fog közreműködni legszebb jutalmul várva a szövetkezeti tagok elismerésének kivívását.

Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentését, a mérleget és nyereség felosztási javaslatot tudomásul vették s az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak a felmentvényt megadták. A Pácz Sándor elnökké választása folytán megüresedett igazgatói tisztségre Kiss Bertalan választották meg; egyébként az igazgatóság és felügyelőbizottság tagjai maradtak a régiek. — Tekintettel a nagyszámu hátralékosokra, a közgyűlés felhívta az igazgatóság figyelmét arra, hogy a késedelmes fizetőkkel szemben teljes szigorral járjon el. — Az alapszabályok módosításait egyhangulag elfogadták.

Tekintettel arra, hogy az üzletkezelés ellen egy-két panasz is hangzott el, az igazgatóság felhívta a tagok figyelmét arra a körülményre, hogy a szövetkezet fizethelyiségében panaszkönyv áll rendelkezésre. Bárminő kifogása van a szövetkezeti tagnak, vezesse be a panaszkönyvbe s az igazgatóság minden panasz orvoslása iránt haladéktalanul intézkedik.

UJDONSÁGOK.

Tájékoztató.

Március 7. este 6. Kath. liceumi böjti estély a jogakadémia disztermében.

Március 15. A Szacs-vay-szobor leplezése.

Március 21. este 6. Kath. liceumi böjti estély a jogakadémia disztermében.

Április 13. Kath. liceum zárünnepélye.

Tisztelettel felkérjük vidéki előfizetőinket, hogy egy hátralékban levő, valamint a jelen negyedre szóló előfizetéseiket megküldésükkel beküldeni sziveskedjenek, hogy a lap szétküldésében tennakadás ne történjék.

* **Előadás a szemináriumban.** A szekszárdi országos m. kir. selyemtenyésztési felügyelőség Szedresy Béla főfelügyelő által a szemináriumban vetített képekkel kísérvé, az eperfa és selyemhernyó tenyésztésről előadást tartott, a mely alkalommal 135 szobánál-szebb vetített képet mutatott be magyarázattal. Az előadás, mely igen tanulságos volt, a szemináriumi előjárás és tanári kar az összes

papnövendékekkel jelen volt, ezekből jelen voltak Fetszer Antal felszentelt püspök, Gröcs Béla apát kanonok, Máyer Antal pápai káplán, püspöki titkár és még többen.

* **Szérum a tüdővész ellen.** Dr. Baróthy Ákos városi főorvos jelentést tett a tanácsához, amelyben egy tüdőbetegek beoltására szolgáló helyiség berendezését sürgette. Dr. Grósz Menyhért külföldi útján 600 korona értékű tüdővész elleni szérumot szerzett be, a melyet ingyen használnak fel tüdőbajosok beoltására. A tüdővész elleni szérum új találmány s orvosi körökben sikeresnek állítják. A beoltáshoz azonban nincsen megfelelő helyiség. Ennek felállítását kéri a főorvos, a tüdőbetegek szanatóriuma javára beérkezett adományokból.

* **Halálos favágás.** Serbán Lőrinc többet magával erdőirtási munkálatokat teljesített a bánlakai erdőben. E munkája közben egy fa alá ment, mely már felig ki volt vágva. A fa egy kötél segítségével igyekezett kidőnteni, míg társai a feszült fa törzsét vágták. A fa a huzásra oly hirtelen dőlt ki, hogy Serbán nem tudott menekülni, alóla s így a fa maga alá temette az embert, kit társai már csak halva tudtak kivenni a fa alól.

* **Demonstráció az Emke ellen.** A szociáldemokraták vasárnap délután különös módon álltak bosszút az Emke kávéház tulajdonosán, mert az nem szervezett munkásokat alkalmazott. Második eset, melyet sőtölmésnek tartottak magukra, hogy a kávéház főpincére a pincér egyet legutóbbi közgyűlésén a választmány négy szociáldemokrata tagjának kizárását indítványozta, ami meg is történt. E két eset miatt oly formán akartak bosszút állani a szociálisták, hogy vasárnap délután 1 órakor zsutolásig megtöltötték a kávéházat és ott elfoglalva minden asztalt visszatartották ottól a kávéház törzsvendégeit, hogy ott helyet foglaljanak. A betolakodott demokraták 1 órától délután 8 óráig ültek ott, amikor az ügyeket valahogy elsimították.

* **Az állatkert megszűnik.** Andrássy Gyula tegnap leiratot intézett Budapest székesfőváros tanácsához, melyben tudatja, hogy az állatkerti állat- és növényhonosító társaságot feloszlatta. E lépésre a belügyminisater az állatkert körül tapasztalt nagyfokú visszaélések miatt szánta rá magát. A fővárosi állatkert ilyen formán rövidesen meg fog szűni.

* **Rotschildné a koldusokért.** A Rotschild-Wertheimstein-léle adományból a városi szegények részére 600 koronát fogtak kiosztani. A kiosztással Olasziban Lőrinczy tb. alkaptány, Váralján, Csillag és Katonavároson Kemény Ignác rendőr-biztos, Uj és Külvároson Szabó rendőr-biztos lettek megbízva. Alig szivárgott ki e hír a városházáról, már tegnap délután valósággal megtöltötték a második emelet folyosóját a szegény asszonyok, kik mind segélyért könyörögtek. A sok segélyre szorult asszony úgy fogta körül Kemény rendőr-biztos, hogy ki se látszott közülük és mind oly bizalommal fordult Keményhez mintha fenntartójuk lenne. A sok léregető csak akkor hagyta el a folyosót, mikor megnyugtatta őket Kemény, hogy tényleg van segély, de ezt csak ma fogják megkapni.

* **Jogászok és a rendőr.** Tegnap d. u. a Kishidőnél sétált Battya Zsigmond joghallgató szalárdi-utcai lakos egyik barátjával. A sétálók szembe jött Blága Ödön joghallgató, aki Csengeri utcán lakik. Blága eddig ismeretlen okok miatt Battyát megtámadta, arcul ütötte s tovább is akarta bántalmazni, mire az posztoló rendőr közbelépett s a verekedő jogászokat kellő igazolás után szabadon bocsátá.

totta. A két jogász ellen a rendőr megtette fejjelentését.

Amateur katonák. Bugyi Sándor biharpüspöki református lelkésze az ottani fiatalokat szabad óráiban a katonai gyakorlatokra tanítja már évek óta. E tanítás főbb feladatai mindama gyakorlatokat, melyeket a katonaságnál sajátítanak el a legények úgy szellemileg mint gyakorlatilag. E tanításról jelentést tett az alispán a honvédelmi miniszternek oly kérésre kapcsán, hogy a gyakorlatozásokhoz szükséges katonaszereket bocsássa rendelkezésére teljesen díjtalanul. A honvédelmi miniszter leirata tegnap érkezett meg az alispánhoz. A miniszter a legmelegebb érdeklődéssel vette tudomásul a legények kiképzését, mely a haza védelmére szükséges ismereteket terjeszti. A kérelmet reményükön teljű teljesítette a honvédelmi miniszter. Leiratával egyidejűleg intézkedett ugyanis, hogy a 4 ik honvéd gyalogezred a megfelelő szereket, mint tegyvereket, tőltényeket, célbábokat, katonai szabályokat, bocsássa rendelkezésére a működvelő katonáknak. Hogy pedig a kiképzés teljesen szakszerű legyen, intézkedett, hogy egy tiszt és két tartalékos tiszt működjön közre a kiképzésnél. Ez az egészen új esame önkéntelenül is elének tárja, hogy vajjon nem lehetne-e megvalósítani azt, hogy ahelyett a hosszú három év helyett naponkénti órák képzések útján, melyeket szívesen és nagyobb lelkesedéssel is teljesítenek, ugyancsak azt az eredményt elérni, amit most produkál a hadsereg. Mi hisszük, hogy minden tekintetben el lehetne érni s akkor mindenki katonának volna Magyarországon sokkal kevesebb pénzért nagyobb lelkesedéssel, mint jelenleg. Természetes nem egyszerre, hanem megfelelő szabályok alapján maximum egy évtized alatt. De ez nagyon korai még most, hanem a biharpüspöki példáját követhetné Nagyvárad fiatalága is s megalakíthatná itt is a működvelő katonaság egy zászlóalját. Többet érne a kávéházi lástnyelésnél.

Öngyilkos sikkasztó. Mint fővárosi tudósítónk jelenti, Makkai István ráckevei adóügyi jegyző tegnap öngyilkosságot követett el a fővárosban. Makkai tíz év óta állt Ráckeve község szolgálatában és ez idő alatt az adópénzekből rendszeresen sikkasztott. A napokban nyomára jöttek bűnének, mire Makkai a következményeket kikerülendő, megszökött Ráckeve felől s egy ideig a fővárosban rejtőzött. — A szombati lapokban olvasván, hogy körözik, tegnap reggel a Nádor-zállóban bérelt lakásán morfiunot ivott. Mire észrevették, már haldoklott. Rövid szenvedés után meghalt. Makkai összesen 1000 korona készpénzt és 200 korona értékű bilyeget sikkasztott.

Balta párbaj. A párbaj minél inkább kezd kiszorulni az intelligensabb osztályból annál inkább kezd tér hódítani magának az alsóbb néposztályban. Természetes itt aztán a legősibb szabályok szerint történik meg a kis becsület köszörelés példa reá a tegnap délutáni eset, melynek színtere volt a Szent László tér minden népségével. Buzdiga István lavágót egy út le nem irható ügyből kifolyólag inauháta Kiss Zsigmond. Az eset vért illetőleg párbajt kívánt. A felek nem állapodtak meg a legyverekben, de mindketten kitalálták egymás gondolatát és tegnap délután segédek és orvosok jelenlété nélkül kézi elsőrendű fahasogató bal-tákkal megtartották a párbajt. A felek elszántan csaptak össze, s mindjárt az összecsapásnál kicsorbultak a balták. A második összecsapás már dühösebb volt és mivel a szabályoktól el-

tértek egy Zsoldos Mihály rendőr jelenleg mint segéd kénytelen volt a kardokat, illetőleg a baltákat leutni s a feleket kik nem békültek ki a rendőrségre szállítani.

A humanus besurranó tolvaj. Tegnap délután Kincses László rendőr elfogta Vincze Mihály kiváló besurranó tolvajt, aki egy lopott téli kabátot igyekezett tulajdani. A derék tolvaj pár nappal előbb szabadult ki az ügyesség fogházából s valószínűleg hidegnek találta a tartós telet s vissza kívánczolt a megszokott légkörbe. A kiváló existenciát mikor a rendőrségre kísérték, a kapu alatt egy földön ülő koldussal találkozott. A paraszti flegmatikus nyult zsebébe s egy kétfilléres pénzdarabot vev ki a koldusnak dobta s aztán ment a kapitány elé. A kabát tolvaj már alá került.

Találtak a tegnapi nap folyamán 2 darab ökör és egy sárga csikó találatot bítangásban a város területén. Ha a talált jószágok tulajdonosa 8 nap alatt nem jelentkezik, a rendőrkapitányi hivatal 7 számú szobájában, akkor azok nyilvános árverésen eladatnak.

A SZENT LÁSZLÓ nyomdában legújabb dívatn és legcsinosabb névjegyek, valamint a legszebb bált és esküvői meghívók, ugyancsak mindenféle nyomtatványok jutányos áron készíttetnek a legszebb kivitelben.

SZINHÁZ.

A hét műsora.

Kedd: Kék asszony
Szerda: Cserelányok.
Csütörtök: A harang (bemutató).
Péntek: A harang.
Szombat: Kék asszony.
Vasárnap: A harang.

Kék asszony

Valamikor a bódében adták utóljára Varney operettjét, kevésbé díszes foglalatban, de sokkal értékesebb tartalommal. Akkoriban el volt ragadtatva tőle a közönség, most csak egyes jeleneteknél melegedett fel. Ennyit tesz a jó vagy rossz előadás.

Székely Irénnek volt a címszerep egyik fozszerepe s így Károlyi Leonának nemcsak a darabban, de egy kitűnő elődjének emlékével is meg kellett birkóznia. Ennek dacára sikere teljes volt. Remekül énekelt, nem kevesebb sikerrel játszott. A III. felvonásbeli betétjét háromszor kellett egymás után elénekelni.

Másik, ki a közönség osztatlan tetszését kivívta, Palásthy Sándor volt. Öletes, kacagtatóan komikus alakítása állandó derűtségben tartotta a közönséget. A III. felvonásban egy izben a szó szoros értelmében megakadt az előadás; a szereplők is, a közönség is, mind Palásthyt kacagták.

A többiről nem igen érdemes megemlékezni. Lányi Edith nemcsak élesen, de hamisan is énekelt, Oláh Gyula indispozícióval, talán hüléssel is küzdött, az énekkar nem tanulta össze még a mezdulatokat sem. Kisebb szerepekben csak Haraszi Mici és Toronyi ügyeskedtek. Az egész előadás különben unalmasan kezdődött s alig-ig emelkedett általában egy próba színvonala fölé. Hja, vasárnap este volt!

Bob herceg. A Bob-Isz című, de a pajkos herceg úde bájosága megmaradt. Zenéje ma ugyanazzal a hatással lopta be magát a szívekbe, mint az első diadalok napjaiban. Tegnap előadását mind amellelt kevesen nézték végig. Károlyi Leona a címszerepben pompás énekével viharos tapsokat provokált. Megjelenése is rendkívül hatásos volt izléses öltözékeiben. Epp ellenkezője Lányi Edith, akinek Annieja nélkülözöte a vonzó báj. Még valamivel jobb volt megjelenésénél éneke. Palásthy a borbély szerepét elnagyolta, a szájába vett arckitömő pótlék a beszédben is akadályozta. Andai Terka herceghisasszonya épp oly kevéssé sikerült, mint Kőrmendi táncmestere. Ellenben igen jóízű komikummal játszotta Hajnal a hoptestert s a régi Bob-estékből kedves humort hozott át Bérczi.

TÁVIRATOK.

A darabantok pénze.

Bécs, február 25. (Saját tud. távirata. Miklós Gyula volt főispán a N. W. Tagblatt azon hírére, hogy a Fejérváry-kormánytól 20 ezer koronát kapott, a következő nyilatkozatot tette ugyanazon lap estilapjában:

— Az igaz, hogy nyugláztam ezen összeget, de nem a magam számára, hanem hogy az abban az időben az el-lenzéken levő csoportok együkének át-adjam ama kiadások fedezése végett, melyek a béke helyreállítása céljából szükségesek voltak.

Az akció hazafias volt és pártpolitikai célokból elvállaltam ezt a missziót. Pártpolitikai célokért, a mint mindenki tudja, aki engem ismer, soha nem tettem semmit.

A Berlin hajótörésének áldozata.

Hoek van Holland, február 25. Most már pontosan megállapították, hogy a Berlin gőzösön 144 ember volt, köztük 91 utas és 53 lönyi hajólegénység. Az áldozatok száma 129.

Újabb borzalmas hajókatasztrófa.

Trieszt, február 25. Az Imperatrix Lloyd-gőzös, a mely Ghezza kapitány parancsnoksága alatt e hónap 19-én indult Bombayba, Elafonissza f k mellett pntek este zátonyra jutott.

Ugy látszik, hogy a szerencétlenség oka a heves vihar, a mely miatt az utóbbi napokon a tengereken járó hajók sokat szenvedtek. Sajnos, emberéletben is kár esett. Az Imperatrix legénysége 120 ember. Azonkívül husz utas is a hajóval utazott.

Kanea, február 25. Az olasz és francia állomáshajón kívül az orosz állomáshajó is elment a szerencsétlenség színhelyére. Az olasz állomáshajó tegnap visszaérkezett Kaneaba. Most már tudják, hogy az Imperatrix szikla zátonyra került. Az olasz hadihajó 33 embert szállított ide. A hajó emberei jelentik, hogy többben kétségbeesésükben a tengerbe vetették magukat. Tegnap este az orosz állomáshajó is visszaérkezett, ez a hajó is sok embert hozott magával.

Trleszt, február 25. Az Imperatrix hajótörése következtében az eddigi jelentések szerint 39-en, köztük 8 arab fiú is életét veszítette.

EGYESÜLETEK.

A 48-as népkör közgyűlése.

A nagyváradj 48-as népkör vasárnap tartotta közgyűlését dr. Stocker József elnöke alatt. A tagok nagyszámmal voltak jelen.

A közgyűlés elején Katona Mihály könyvtárnok terjesztette elő a kör múlt évi beléletére vonatkozó jelentést, s a mely pontosan beszámolt a kör működéséről. Ugyancsak előterjesztette a távollevő pénztárnok helyett a kör számadásait. A múlt évi bevétel 2815 kor. 31 fillér, a kiadás 2224 kor. 56 fillér, a maradvány 590 kor. 75 fillér. A könyvtáralap 300 korona. A jelentéseket tudomásul vették.

A kör elnökségének és Katona Mihály pénztárnoknak köszönetet szavaztak.

Elhatározták, hogy *Darányi* Ignác miniszterhez felírják a kézi könyvtár megküldését kérik.

A közgyűlés táviratban üdvözölte *Kössuth* Ferenc minisztert, a kör tiszteletbeli tagját.

Végül megejtették a tisztújítást a következő eredménnyel:

Diszelnök: Dr. Barabás Béla, örökös tiszteletbeli elnökök: *Daday* József, *Csobánczy* Lajos, elnök: Dr. *Stokker* József, alelnök: Dr. *Adorján* Emil, gazd. elnök: *Cser* János, jegyző: *Kelen* Béla, II. jegyző: *Balog* Károly, pénztárnok: *Weisz* Lajos, ellenőr: *Balogh* Döme, könyvtárnok: *Katona* Mihály, ügyész: Dr. *Fenyő* Sándor, számvizsgálók: *Lertz* János, *Stettner* István, *Wegner* Mór.

A választmány: Dr. *Altmann* Jakab, *Bencz* Gyula, *Barabás* Sylveszter, *Bereczky* Sándor, *Beczkay* Lajos, *Bodnár* János, *Cseprega* Miklós, *Czeglédi* Jenő, *Déry* János, *Diósi* Ferenc, dr. *Dóri* Ferenc, *Fried* Ferenc, dr. *Halász* Lajos, *Hann* Lajos, *Homolya* István, ifj. *Joó* Ferenc, id. *Keztyüs* János, *Kezdödy* Gyula (uj), *Kiss* Dávid, *Király* Zsigmond, *Köblös* Ferenc, *Kuglis* János, *Lénárd* József (uj), *Márkucz* Sándor, *Máthé* István, *Mokri* János, *Molnár* János, *Nagy* János, *Nagy* János tésüs (uj), *Nagy* Lajos timár, *Nagy* Odön, *Nemes* Lajos, dr. *Olasz* Béla, dr. *Pácz* Sándor, *Pelley* Sándor, *Ramminger* István, *Schwartz* Izidor (u), *Sipos* Orbán (uj), *Sulyok* István, *Szabó* Imre, *Széles* Lajos, *Sziládky* Ernő, *Szokoly* Tamás, *Tátray* Sándor, *Viçsay* István, *Weisz* Károly, *Zana* Vilmos (uj), *Zboray* Gyula.

Igazságszolgáltatás.

Rendes Szidor elítélve

Rendes Szidort, a Royal-kávéház volt bérletjét, feljelentette *Sattler* Zsigmond helybeli ékszerész magánokirathamítás büntette címén a miatt, hogy egy kitöltetlen váltóra, melyen ő kibocsátóként szerepelt, az óvatolást elmulasztván, nevét úgy írta a följelentő neve fölé, hogy ez által és az intézvénynek reá is vonatkozó megállapodás ellenes kitöltésével elfogadói obligóba jutott *Rendes* Szidorról szemben és az így megállapodás ellenére kitöltött váltót 3 év múlva beperesítette. A kir. törvényszék tegnap e miatt elítélte *Rendes* Szidort magánokirathamítás büntette miatt a 92. §. alkalmazásával 7 havi börtönre és az összes költségek viselésére.

NYILTTÉR.

Egyszeri vásárlás által mindenki meggyőződik, mily olcsón lehet az ujonnan megnyitott

|| arany, ezüst, ékszer ||
és óra áruházban ||

vásárolni,

Fő-utca 5. sz.

(volt Czillér-féle üzlethelyiségben).

1 finom nickel óra	2	frt.	50kr.
1 finom acél óra	2	frt.	75kr.
1 valódi ezüst óra	5	frt.	— kr.
1 arany női óra	12	frt.	— kr.
1 arany férfi óra	25	frt.	— kr.
1 20 grm. arany férfi lánc	24	frt.	— kr.
1 35 grm. női Lorgnon lánc	41	frt.	— kr.
1 4 grm. karika aranygyűrű	5	frt.	— kr.
1 3 grm. fejes aranygyűrű	3	frt.	50 kr.
1 ingaóra ütőszerezettel	8	frt.	— kr.
1 falióra ütőszerezettel	2	frt.	50 kr.
1 ébresztőóra	1	frt.	50 kr.

Orák, ékszerek és china-üzlet áruk
Kardosnyí ajándékok
1 forinttól 1000 forintig

Uj órákért 5 évi jótállás.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközök, meg nem felelő árut visszacserélek. — Altalam javított órák és ékszerek, mint ujak kerülnek ki műhelyemből 3 évi jótállás mellett, rugótörés esetén is. Tessék árjegyzéket kérni.

HERBST FÜLÖP,

amerikai mű-órás és ékszerész.

KÖZGAZDASÁG.

A gabonatözsde határideje.

Budapest, február 25.

Buza április	14 92	—	14 96
Rozs április	13 58	—	13 60
Tengeri május 1907	16 30	—	10 40
Repeze aug.-ra	26 50	—	26 70
Zab ápr.-ra	15 00	—	92 78

Értéktözsde.

Budapest, február 25.

Oszták hitelrészvény	678	—
Magyar hitelrészvény	796	—
Leszámitoló bank	506	—
Rimamurányi	525	—
Magyar gyermek sorsjegy-kölcsön	670	—
Közuti vasut	594	—

Hivatalos árfolyamok.

budapesti áru- és értéktözsde 1907 február 25-én.

Magyar aranyjáradék 4%	114	—
Magyar koronajáradék 4%	95	50
Magyar keleti vasuti államkötvény 4%	84	60
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	95	20
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	96	—
Magyar gyermek sorsjegy-kölcsön	202	—
Tisza zab. és szegedi sorsjegy-kölcsön	151	50
Oszták járadék ezüstben	99	20
Oszták járadék papirban	100	25
Oszták korona járadék	117	30
Oszták járadék aranyban	99	30
1860. oszt. államsorsjegyek	155	—
Oszták-magyar bankrészvény	157	—
Magyar hitelbank részvény	17	65
Városi villamosvasut	836	50
Oszták hitelbank intézeti részvény	686	—
20 frankos frankos (Napolendor)	687	75
Oszták-magyar államvasuti részvény	19	80
Német birodalmi márka	117	52
London vista	24	107
Páris vista a	95	45
20 márkás arany	23	48

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCKICS GYULA.

Kiadó lakás.

A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara Nagy-Teleky utcában épült palotájában a f. évi május hó 1. ére

két szoba

és előszobából álló garcon lakás, és három a sonterrine-ben levő raktárhelyiség kiadó.

Értekezhetni Dr. Sarkadi Lajos titkárral a kamara hivatalos helyiségében d. e. 10 órától d. u. 1 óráig.

Nagyvárad kereskedelmi és iparkamara.

HIRDETESEK

jutányos árban

felvételnek a

„TISZÁNTÚL”

kiadóhivatalában.

766. | 1907. szám.

Pályázat törekvő iparosok számára.

Hivatalos hirdetmény.

Az alulírott kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelt köröket, hogy a kereskedelmügyi m. kir. miniszter ur, iparos ifjaknak leendő további kiképzés céljából alapított 600 koronás utazási ösztöndíjra pályázatot hirdet.

A pályázati folyamodványban igazolandó: a folyamodó lakhelye, családi viszonyai, erkölcsi magaviselete, foglalkozása, előképzettségei, esetleg nyert kitüntetései, nyelvismeretei, továbbá, hogy katonai kötelezettségének eleget tett-e s biztosítva van-e valamely külföldi gyárban való alkalmaztatása, vagy külföldi szakiskolában való felvétele.

Pályázónak kötelezettséget kell vállalni arra nézve, hogy visszatér hazájába. Azok akik katonai kötelezettségüknek nem tettek eleget, az ösztöndíjra nem számíthatnak. A pályázat részletes feltételei a kamarai irodában a hivatalos órákban d. e. 8. d. u. 2 óráig megtekinthetők.

Pályázati határidő: 1907 április hó 15.

Az ezen időn túl beérkezett folyamodványok figyelembe vehetők nem lesznek.

Nagyvárad, 1907. február hó 25.

A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara:

Huzella Gyula,

kir. keresk. tanácsos, elnök.

Dr. Sarkadi Lajos,

titkár.

Egy két jó családból való,

2—3 középiskolát végzett fiu

fizetéssel felvétetik

tanulónak

a Szent László nyomdában.

„Első nagyváradai cipő és csizmagyár.”
Moskovits Farkas és Társa

Ajánlja elsőrendű

kézimunka-rendszerrel készített legjobb és legtartósabb készítményeit.

Eredeti szabott gyári áruk.

Különösen ajánljuk az amerikai formában és kivitelben készített férfi és fiú cipőket, melyek a legtartósabbak.

Nagyvárad, Kossuth-u. 5. szám
 (volt rendőrségi épület.)

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA

Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 3. szám

Művek

folyóiratok, hírlapok,
 vonalzatok,
 gazdasági nyomtatványok,
 egyházi, községi
 és egyéb
 hivatalos nyomtatványok,
 körlevelek,
 levélborítékok.

Elvállal és készít:

izléses kivitelben
 mindennemű

nyomdai munkákat
 jutányos áruk mellett.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Levélfeljek,

számlák, falragaszok,
 bál meghívók,
 táncrendek, etlapok,
 naptárak,
 palackfeliratok,
 névjegyek,
 gyászlapok
 stb. a nyomdai szakba
 vágó nyomtatványok
 készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok
 raktára.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

TISZÁNTÚL

Uj üzlet Uj! üzlet!
Lukács Nándor
Butor-raktára

műasztalos-, kárpitos- és díszítő műhelye
Nagyvárad, Fő-utca 8. sz. Széchenyi szállodá-
val szemben.

Allandó raktár: ható, ebédelő
szobák, szobák és
szalon berendezések, mindennemű modern styl
szerint. Vas, réz és hajlított fa-butorok rendki-
vül nagy választékban.

Pontos kiszolgálás. Olcsó árak.
Kívánatra rajzok és költségvetések ingyen.

Meghívás.

A **Nagyvárad** Hitelbank Részvénytársaság
1907. évi február hó 28-án délelőtt
11 órakor az intézet helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, a melyre a t. című részvényeseit tisztelettel
meghívja

az igazgatóság.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az alapszabályok 2-ik §-ának módosítása s illetve a részvénytőke leszállítása feletti határozathozatal.
2. Egy igazgatósági tag választása 3. évre.

Jegyzet. Az alapszabályok 37. §. értelmében minden részvényes, ki a közgyűlésen részt akar venni, tartozik 3 nappal a közgyűlést megelőzőleg részvényeit a társaság pénztárába, vagy más, a társaság igazgatósága által a hirdetményben megjelölt pénztárába letenni, hol az öt illető szavazat számát előtüntető és beletépi jegyül is szolgáló térítvényeivel látatik el, ugyanez áll a meghatalmazottakra is.

Belépési felhívás.

A „Polgári takaré- és segély-szövetkezet”
1907. január 1-én nyitja meg
12-ik évtársulatát.

A szövetkezet kizárólag azon célnak szolgál hogy kötelező heti befizetések által, paró tőkék gyűjtésével fejlessze s ápolja a takarékosági szellemet, lehetővé teszi, hogy kisebb összegek is gyümölcsöző tőkéké válhassanak s így mindazoknak, kik keresetüknek csak kis részét tudják félre tenni, szövetkezetünk valóságos gyűjtőpénztára.

A kötelező heti befizetés minden jegyzett üzletre az után 20 fillér, mely 3 évig, vagyis 156 héten át fizetendő, mely idő lejártá után az összeggyűjtött tőke osztalékkal együtt kiadatik.

Tagok felvétele s az új törzsbetűi könyvecskék kiadása mai naptól kezdve d. e. 9-12-ig, d. u. 3-5 óráig a szövetkezet hivatalos helyiségében (Kossuth Lajos-utca 4. sz.) eszközöltetik.

Nagyvárad, 1906. november 6.

Az igazgatóság.

A 12-ik évtársulat befizetési napjai:

- Hétfőn délután 3-5-ig,
- Csütörtök délután 3-5-ig

Pályázati hirdetmény.

A lemondás tolytán megürült b. püspöki segédjegyzői állásra pályázatot nyitok.

Felhívom a pályázni kívánókat, hogy képzeltségüket igazoló okmányokkal szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényükkel, hivatalomhoz 1907 évi március hó 5-ik napjának déli 12 órájáig annyival inkább adják be, mert a későbbben érkezőket figyelembe venni nem fogom.

A választást 1907 évi március hó 6-ikán d. e. 10 órákor fogom B püspöki község házánál megejteni.

A segédjegyző fizetése állami kiegészítéssel 1000 korona, melyet előleges

havi részletekben, a nvárad kir. hivatal fizet.

A megválasztott segédjegyző köteles állását azonnal elfoglalni.

Nagyvárad, 1907 évi február hó 16-án

dr. Halász E. emér.

főosztálybíró.

Baros u. 60. sz. a. volt Mandel. féle házban

4 szoba,

fürdő szoba s hozzá tartozó mellékhelyiségben álló lakás **1907. január 1-től kiadó**
Értekezhetni a: **Polgári takarékpénztárnál**
Kossuth u. 4. sz.

Nagyvárad város
VILLAMOS MŰVE

Értesíti a n. érd. **izzólámpa körtéket** tart raktáron 3 legfeljebb 34 watt fogyasztással gyertyánként, melyek legolcsóbb áron kaphatók. **A sima izzólámpa ára darabonként 72 fillér,** hol nyolc (matt), számos fényképező-lámpák és mindennemű izzólámpa különlegességek egyaránt kaphatók. Ugyanott kaphatók **ernst-lámpák és osmium-lámpák** gyertyánként 15 watt fogyasztással.

Csillárok, és villamosmotorok eredeti gyári árak mellett kaphatók. A villamos mű igazgatósága eivállalja

villamosvilágítási

erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, izzólámpák kezelését, hozzávát szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb ár mellett

Nagyobb megrendeléseknél megfelelő engedmény. Költségvetés ingyen.

MAGYAR BANK Részv.-társaság

NAGYVÁRADON.

Alapszabályaink 10 §-a értelmében ezennel felhívjuk t. részvényeseinket hogy az esedékes részleteket pénztárunknál befizetni sziveskedjenek,
Nagyvárad, 1907. február hó 14-én.

Magyar Bank igazgatósága

Kivonat az alapszabályokból.

10. §.

A részvények árösszege a jegyzésnél kifizetett 10 %on felül a következő részletekben fizetendő:

- a) Az alakuló közgyűléstől számított tíz napalatt 20% azaz részvényenként 40 korona.
- b) A többi 10% 1907. évi február hó 5-től kezdődőleg minden hó 5-ik napján esedékes havi 10% os azaz részvényenként 20 koronányi részletekben.

A fizetések mindenkor Nagyváradon a részvénytársaság üzlethelyiségében teljesítendők.

Az esedékes részletek befizetésével késlekedő részvényjegyzőkkel szemben az esedékesség után 8 nap leltéael jogosítva van a részvénytársaság a késedelmes részvényjegyzők által jegyzett részvényeket bíróság avagy közjegyző közbenjárta nélkül magánaton értékesíteni, mely esetben a befolyandó vételárból 6% késedelmi kamat és a 9 ik §-ban meghatározott átruházási díj és illeték levonása után megmaradó összegre a részvényjegyző igényt tarthat, de csak az esetben, ha annak felvétele végett a fizetési határidő lejártától számítandó egy éven belül jelentkezik, különben ez a maradvány a részvénytársaság tartalékalapjához csatolatik.

Ez a rendelkezés nem érinti a részvénytársaság azon jogát, hogy a fenti eljárás mellőzésével a részvényjegyzőkön az esedékes részleteket 6% késedelmi kamattal együtt érvényes uton behajthassa.